

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2014. december 10.

7. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyé Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit szaktanácsadó

unti Judit szaktanár

Lektorálta:

Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnöke:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Szövegértés

Olvass figyelmesen! Azután válaszolj a szöveggel kapcsolatos kérdésekre!

A svédországi magyar irodalom

Minden 1833. április 1-jén kezdődött Helsinkiben¹. Runeberg (*Finn költőnek vallotta magát, de svédül írt. Mindkét nép úgy tekint rá, mint mi, Arany Jánosra; a finn himnusz szövegének írója. A vers egyébként a Szózat hatására keletkezett.*) ekkor jelentette meg saját lapjában Kazinczy Ferenc egyik versét.

Aztán jöttek a nagyok, a profik, a magyarok. Leffler Béla, Pándy Kálmán, Lotz János. Még a II. világháború előtt. 1956 után pedig Csatlós János (*Svéd Akadémia fordítói díja, 1976*) és Thinsz Géza neve fémjelzi a fordításokat. Jellemző, hogy a legtöbben oda-vissza is fordítanak, a magyarországi magyar irodalmat is gazdagítva. Hozzájuk mindenben mérhető végzett és vitathatatlan érdemekkel távozott Mervel Ferenc is (2004-ben), ám ő már úgy, hogy az Írószövetség is és az állam is elismerte munkásságát a *Pro Cultura Hungarica* díjjal.

Ők voltak tehát a nagy fordítók és irodalomszervezők.

A szerző a Társaság a magyar irodalomért (*Sällskap för ungersk litteratur*, www.sful.se) elnöke és a HungaroFans (www.hungarofans.se), Magyarországot és a svédországi magyarságot bemutató svéd nyelvű lap főszerkesztője, valamint a *Pro Cultura Hungarica* díj (2009) birtokosa.

(Sall Lászlónak 2010. augusztus 12-én Tokajban elhangzott beszéde alapján készült a szöveg.)

Feladatok

1. Válaszolj a kérdésekre!

6/

Ki kapta meg a Pro Cultura Hungarica díjat? _____

Mi a svéd megfelelője a **magyar** szónak? _____

Mikori kiadvány lehet a képen látható könyv a szöveg alapján? _____

Ki írta a képen látható könyvet? _____

Hány lapot említ a szöveg, amely a magyarokkal kapcsolatba hozható? _____

2. Igaz vagy hamis?

5/

- a) A finn himnusz eredetileg svéd nyelvű. _____
- b) Csatlós János svéd–magyar fordító. _____
- c) Runeberg ismerte magyar költők verseit. _____
- d) Sall László irodalmi társaságának rövidítése: SFUL. _____
- e) Magyarországon ismerik a svéd nyelvű irodalmat. _____

¹ A finn területek abban az időben előbb svéd, majd orosz fennhatóság alatt voltak.

3. Írd a szövegben szereplő szervezeteket a megfelelő helyre!

3/

Magyarországon működő szervezet	Svédországban működő szervezet

4. Mit jelentenek ezek a kifejezések? Határozd meg saját szavaiddal!

3/

fémjelzi a fordításokat _____

hozzájuk mindenben mérhetőt végzett _____

vitathatatlan érdemekkel távozott _____

5. Milyen teljesítményért kaphatnak díjakat a külföldön élő magyarok a szöveg szerint?

Sorolj fel három különböző tevékenységet!

3/

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____

Helyesírási feladatok**1. a) Írd le helyesen!****14/**

katona józsef színházi _____

három nővér étterem _____

országos levéltár _____

szahara sivatag _____

velencei tavi _____

omnia kávé _____

kazinczy verseny _____

kossuth díjas _____

élet és tudomány _____

duna tiszta köze _____

erzsébet híd _____

helsinki _____

andrásy út _____

b) Az egyik szó kétféleképpen is írható. Írd a vonalra a másik megoldást!

2. a) Az alábbi szavakat fonetikusán, vagyis a kiejtésnek megfelelően rögzítettük. Írd le őket a vonalra helyesen! A három kakukktojást pipával jelöld!**14/**

fizeccség _____

tollegyező _____

közömbös _____

fenkölt _____

Battyányi (Lajos) _____

Karinti (Frigyes) _____

kösség _____

kesztyű _____

aluttej _____

álkapoccsont _____

imátkozik _____

ésszerű _____

fáraccság _____

b) Az egyik szó kétféleképpen is írható! Írd a vonalra a másik megoldást! _____

3. Illeszd a mondatokba a zárójelbe tett szavak E/2. személyű, felszólító módú, rövidebb alakját! 10/

- _____ az ajándékokod! (kibont)
- _____ nekem is a tortából! (hagy)
- _____ a feledékenységet! (megbocsát)
- _____ időben a nyelvtanulást! (elkezd)
- _____ beljebb, kedves vendég! (jön)
- _____ nekem is egy vásárfiát! (lő)
- _____ magad a helyesírásban! (edz)
- _____ egy kicsit csendesebben! (játsszik)
- _____ a szemednek! (hisz)
- _____ ketté egy fahasábot! (metsz)

4. Karikázd be a helyesen írt szót vagy szavakat!**16/**

- inteligens – intelligens
- aligátor – alligátor
- fent – fenn
- bujócska - bújócska
- minél – minnél
- utána – utánna
- menyegző – mennyegző
- súgójuk – sűgőlyuk
- almás pite – almáspite
- jól esik – jólesik
- fojt – folyt
- Aliz – Alíz
- had – hadd
- tanár úr – tanárúr
- koros – kóros
- tűzijáték – tűzijáték

5. Karikázd be a helyesen elválasztott szavakat!**6/**

- Vi-se-grád, de-mo-kra-ta, inf-lá-ci-ó, leg-fel-jebb, bridd-zsel, lo-pód-zik, Wes-se-lé-nyi, Ga-ál, hul-lám-vas-út, ren-dőr-jár-őr, arc-ha-i-kus, fo-tog-ra-fál, lajst-rom

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____**